



Forskrift for brug af fastbrændselsovne

i Syddjurs Kommune

Forskrift for brug af fastbrændselsovne

Baggrund og formål

Forkert brug af fastbrændselsovne medfører ofte røggener for de omkringboende samtidig med, at udledningen af sundhedsskadelige partikler øges. Syddjurs Kommune modtager således hvert år klager over røggener.

Forskriften indeholder regler for anvendelse af fastbrændselsovne samt et afsnit med en vejledning i brugen af fastbrændselsovne.

Forskriften har til formål at forebygge og afhjælpe røggener.

Område

§ 1. Forskriften gælder for brug af fastbrændselsovne under 1 MW i Syddjurs Kommune.

Fastbrændselsovne på godkendelsespligtige virksomheder er ikke omfattet af forskriften.

Stk. 2. Ejer og/eller bruger af en fastbrændselsovn er ansvarlig for, at denne forskrift overholdes.

§ 2. I tvivlstilfælde afgør Syddjurs Kommune, om en fastbrændselsovn, og/eller brugen af denne, er omfattet af forskriften.

Definitioner

§ 3. I denne forskrift forstås ved:

- 1) **Fastbrændselsovn:** enhver form for fyringsanlæg til fast brændsel, herunder brændeovne, brændekedler, pejse, stokerfyr, pillefyr, masseovne.
- 2) **Affaldstræ:** bl.a. malet træ, imprægneret træ, lakeret træ, limet træ, spånplader, nedbrydningstræ, OSB-plader, MDF-plader, lamineret træ, træpaller, jernbanesveller, telefonmaster, emballagetræ, træ der på anden måde har været behandlet.
- 3) **Husholdningsaffald:** enhver form for affald, der fremkommer i en almindelig husstand, herunder bl.a. mælkekartoner, plast, farvede og glittede blade.
- 4) **Rent brændsel:** f.eks. kløvet råtræ, træpiller og briketter lavet af rent træ, rent træ uden indhold af lim, lak, maling, søm, skruer, beslag osv., restprodukter omfattet af den til enhver tid gældende bekendtgørelse om biomasseaffald.



Brændselstyper og opbevaring

§ 4. I fastbrændselsovne må der kun anvendes rent, tørt brændsel jf. § 3, stk. 4.

Stk. 2. Der må kun fyres med den type brændsel, som producenten af fyringsanlægget anbefaler.

Stk. 3. Der må kun fyres med tørt brændsel med en fugtighed på under 18-20 %.

Stk. 4. Der må ikke fyres med affaldstræ og husholdningsaffald jf. § 3, pkt. 2 og 3.

§ 5. Nyfældet og nykløvet træ skal tørre i mindst et år, før det må bruges som brænde i en fastbrændselsovn.

§ 6. Brænde skal opbevares på et tørt og ventileret sted, f.eks. i et brændeskur.

Forskrift for brug af fastbrændselsovne

Brug af fastbrændselsovn

§ 7. Til optænding i en fastbrændselsovn må der kun anvendes tørt kvas, pindebrænde, optændingsblokke, sammenkrøllet avispapir eller lignende.

Stk. 2. Optændingen må højst vare ca. 20 min.

§ 8. Der skal altid være tilstrækkelig tilførsel af luft til at sikre en god forbrænding.

Stk. 2. Der må ikke lukkes ned for lufttilførslen med henblik på at have gløder over længere tid.

§ 9. Brændkammeret må ikke fyldes mere end det, producenten anbefaler.

§ 10. Brændkammeret skal tømmes for aske efter producentens anbefalinger.

Aftrækssystem og gener

§ 11. Under normale forhold må røg fra fastbrændselsovne ikke give anledning til væsentlige vedholdende gener hos naboer.

Stk. 2. Syddjurs Kommune afgør i tvivlstilfælde, om en røggene er væsentlig.

Stk. 3. Skorstenen skal om nødvendigt optimeres.

Tilsyn og håndhævelse

§ 12. Syddjurs Kommune fører tilsyn med, at bestemmelserne i denne forskrift samt øvrig lovgivning på området overholdes.

Stk. 2. Syddjurs Kommune kan indskærpe, at forhold bringes i orden, svarende til forskriftens bestemmelser.

§ 13. Syddjurs Kommune kan meddele påbud om yderligere forureningsbegrænsende foranstaltninger efter § 42 i lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse.

§ 14. Syddjurs Kommune kan nedlægge midlertidigt eller permanent forbud mod brug af en fastbrændselsovn, hvis lokale forhold som terræn, placering og højde af bygninger, træer, skorsten m.v. gør området uegnet til brug af ovnen, eller hvis forskriften - eller afgørelser truffet efter forskriften ikke efterkommes.

§ 15. Syddjurs Kommune kan i særlige tilfælde meddele dispensation for reglerne i denne forskrift. En anmodning om dispensation skal være skriftlig og indeholde en begrundelse.

Straf

§ 16. Kommunen kan fastsætte bødestraf for overtrædelse af regler i denne forskrift jf. § 18 stk. 3 i brændeovnsbekendtgørelsen.

Ikrafttrædelse

§ 17. Denne forskrift træder i kraft den 26. september 2016.

Forskriften er godkendt af Udvalget for Natur, Teknik og Miljø den 26. september 2016.

Stk. 2. Vedtagelsen af forskriften kan ikke påklages jf. § 17, stk. 4 i brændeovnsbekendtgørelsen.

Lovgrundlag

Forskriften er udstedt med hjemmel i § 17 stk. 1 i bekendtgørelse nr. 199 af 4. februar 2022 om regulering af luftforurening fra fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW.

Vejledning i brugen af fastbrændselsovne

Opbevaring af brændsel

Det anbefales, at træ fældes om vinteren, hvor saftindholdet er mindst. Det bør umiddelbart derefter saves og flækkes i passende størrelse. Da træ udtørres af vinden, bør opbevaringen være så luftig som mulig. Det anbefales, at man tager træet indendørs i minimum et døgn tid, inden det afbrændes, da det sænker fugtigheden i træet yderligere. Der bør sigtes efter en fugtighed i træet på 15 %.

Optænding

Den reneste og mest effektive optænding er den såkaldte "topdown":

I bunden af brandkammeret lægges få stykker brænde med en diameter på ca. 5 cm. Herpå lægges et par optændingsblokke og øverst ca. 1 kg optændingspinde med en diameter på 1-3 cm. Optændingsblokkene tændes, alle luftspjæld åbnes helt, fyrlågen åbnes evt. på klem. Når ilden har godt fat, lukkes lågen, og efter ca. 20 min., når flammerne er små, kan lufttilførslen sænkes lidt uden at lukke helt. Det er vigtigt, at der altid er rigelig lufttilførsel.

Træ brænder kun på overfladen, som derfor skal være så stor som mulig. Råtræ bør flækkes til en størrelse på Ø 8 – 10 cm og bør være 5 cm kortere end fyrkammeret, så der kan komme luft til forbrændingen hele vejen rundt.

Påfyring

Når bålet er brændt ned til et glødelag på ca. 2 cm, er det passende at fylde nyt brændsel på. Der påfyres, som fabrikanten af ovnen foreskriver. Alternativt bør der påfyres hvad der svarer til ovnens effekt: $\text{kW delt med } 4 = \text{påfyringsmængden i kg}$. Lufttilførslen øges igen i de første ca. 20 min.

Hvis mængden af brændsel og luft passer til ildstedet, skal man påfyre ca. 1 gang hver time. Brænder ovnen mere end 2 timer mellem hver påfyring, opnås sandsynligvis ikke en optimal forbrænding.

Sodbelægninger er en vigtig indikator for, om forbrændingen er optimal. Hvis ruden i brændeovnen farves, eller ildsted og aftræk har belægninger af sod, er det udtryk

for dårlig forbrænding. Det kan bl.a. skyldes for ringe lufttilførsel, påfyring med for meget brændsel, vådt eller urent brændsel. Dårlig forbrænding kan blandt andet give anledning til stærkt lugtende og særlig synlig røg.

Skorsten

Højden på skorstenen er vigtig for at sikre en god fortynding af røgen. Hvor høj den bør være, afhænger af det enkelte ildsted. Ofte er det nødvendigt, at skorstenen munder ud over det højeste sted på bygningen eller på bygninger i nærheden af skorstenen. Der findes også forskellige tekniske løsninger, som fx kan fortynde røgen eller kaste den op over skorstenens udmunding. Naboejendomme, terræn og beplantninger kan medføre turbulente vindforhold, som kan gøre det nødvendigt at forhøje skorstenen yderligere for at sikre en tilstrækkelig fortynding af røgen.

Det er vigtigt, at skorstenen er tæt, da den ellers vil suge falsk luft, hvilket nedsætter skorstenens funktion.

Skorstenslysningen bør være tilpasset fastbrændselsovn.

Skorstensfejeren skal godkende et nyt fyringsanlæg, som først må tages i brug, når det er anmeldt til - og godkendt af skorstensfejeren. Skorstensfejeren kan samtidig være behjælpelig med at få anlægget korrekt dimensioneret fra starten. Dette er dog ingen garanti for, at der ikke vil kunne opstå gener. Syddjurs Kommune vil i tilfælde af væsentlige røggener kunne stille krav om afhjælpende tiltag. Ejer/bruger skal selv betale udgifter til afhjælpende tiltag. Dette gælder også, hvis man ønsker at benytte en rådgiver til f.eks. at beregne den nødvendige højde.

Kontakt

Syddjurs Kommune

Spørgsmål vedrørende forskriften eller brug af fastbrændselsovn kan rettes til:

Syddjurs Kommune, Natur og Miljø

Lundbergsvej 2

8400 Ebeltoft

Tlf.: 87 53 54 10

Mail: virksomheder@syddjurs.dk

Syddjurs Kommunes autoriserede skorstensfejmestre

Henvendelser om opsætning og afmelding af en fastbrændselsovn skal ske til den lokale skorstensfejermester. Skorstensfejeren kan også vejlede om opbevaring af træ, aftrækssystem, brug af brændeovn m.v.

Skorstensfejderdistrikt Vest (tidligere Rosenholm og Rønde kommuner):

Skorstensfejermester Jens Østergaard

Tlf.: 86 99 46 24 / 23 98 67 71

Mail: jens0607@gmail.com

Skorstensfejderdistrikt Nord (tidligere Midtdjurs kommune):

Skorstensfejermester Morten Ploug

Tlf.: 22 13 46 52

Mail: grenaa-midtdjurs@skorstensfejeren.dk

Skorstensfejderdistrikt Øst (tidligere Ebeltoft kommune):

Skorstensfejermester Rasmus Bruun Sørensen

Tlf.: 86 34 37 11 / 29 67 24 84

Mail: ebeltoft@skorstensfejeren.dk

Skorstensfejermestrenes kontaktoplysninger kan også findes på kommunens hjemmeside:

www.syddjurs.dk/borger/bolig-byggeri-og-flytning/bolig/opvarmning-af-bolig/skorstensfejer/

Forskriften er revideret september 2025